

LE COURRIER DE L'OUEST

(ÉDITION EN QUOC-NGŨ)

DEPOT LÉGAL

AN HÀ NHƯ'T BẢO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction—Rédaction—Administration—Boulevard Delanoue Cantho

TÔNG LÝ: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KỶ-XUÔNG

3 M

GIÁ BÁN NHƯ'T TRÌNH

TRONG CỎI ĐỒNG-DƯƠNG

BỘN CHỮ QUỐC-NGŨ

TRỌN NĂM.....	5 8 00
SÁU THÁNG.....	3. 00
BÁN LẺ MỖI SỐ.....	0. 15

BỘN CHỮ LANGSA

TRỌN NĂM.....	3 3 00
SÁU THÁNG.....	2. 00

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM.....	7 3 00
SÁU THÁNG.....	4. 50

Vị nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua như't trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua như't trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

Cantho. — Imp. de l'Ouest

Cac nhà Annam

Hãy nhớ khi mua thuốc mà uống cho đáng mạnh giỏi, thì hãy hỏi thăm mấy người lớn cũng là ông già bà cả, những kẻ ấy sẽ nói cho mà biết việc thuốc PHARMACIE NORMALE của ông H. DE MARI nhưt hạng hảo chế y sanh, tại đường CATINAT số 119 SAIGON, là có danh tiếng lắm, vì bán rộng những thuốc nhưt hạng, không hề làm gian dối bao giờ. Lại giá bán thì cũng nới, không khi nào thấy người An nam tới mua mà bán mất hơn người Tây đạo.

NHỮNG THUỐC THÂN HIỆU

Vin tonique du Dr H. DÉEM:

Thứ rượu này dùng mà bổ, những người ốm-o hay đau, rét, và nhưt là cho người đến bà có thai dùng thì con mình sanh ra có da thịt và mạnh giỏi.

SOLUTION Dr DÉEM

Trừ bệnh nha phiến rất mau và không có phá đau

BÁN RỘNG THUỐC THƯƠNG HIỆU và thuốc hiện có danh tiếng dấu bạc hà **ESSENCE DE MENTHE DE MOULINIER**, tốt hơn nhưt.

Chánh tiệm trừ thuốc hoán PILULES PINK trị bệnh mất máu xanh xao, lại uống nó thì giữa đang các chứng bệnh ho, lao tổn.

PHARMACIE NORMALE:

H. DE MARI, PHARMACIEN DE 1re CLASSE

Có bán các thứ thuốc đã kể tên trên đó, và có bán các thứ thuốc, khác cũng hiện nghiệm vậy.

HÀNG HẬU GIANG

vốn định 60.000

Hàng này của Langsa và Annam hùng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắt một đến là tại Saigon có món chi, thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt.

Cùng gửi hàng cho các xứ xa: ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gửi bằng lập tức.

Xin quý vị đến xem hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rum hiện Stella

Làm rỗng bằng nước mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về bán lại khi trả tiền trước.

LỜI RAO

Kính cùng lục-châu dựng rổ, tại nhà lo Hậu-Giang Cần-thơ, có bán sách chữ quốc-âm để giúp cho Hương-chữ có quyền thi hành như trường-tôn.

Sách này có 156 trương và có đủ điều yết thị. lời truyền rao, của ông DUYỆT-VĂN-MÊN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 32.00

Tiền gửi..... 0.15

Xin viết thư đến nhà lo Hậu-Giang, Cần-thơ, mà mua.

Kính cáo

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1. — Hảy ngựa lời huyền hoặc	7. — Trợ cơ chân bản
2. — Nhà máy xay lúa mới lập tại Cầnthơ	8. — Vương-giả-Hương tự thuật
3. — Đặc thưởng Bửu tinh	9. — Tin các nước
4. — Hát bội Annam	10. — Nam-kỳ Thời sự
5. — Một cuộc lễ tại Trávinh	Giả-bạc, Giả-lúa
6. — M. Morango hát cho Ai quốc hội tại Cầnthơ	11. — Thi tập
	12. — Tái sanh dị truyện

Hảy ngựa lời huyền hoặc

Bạn khách trú rất đa mưu đa trí, trong việc buôn bán hay sang mưu kia chước nọ gạt gẫm Đông dương ta mà thủ lợi hoài hoài. Như mấy tháng rồi đây lúa tại Nam-kỳ ta phát giá, vì nhờ cuộc chiến tranh đã bãi, khói lửa đã tan, hệ thống thương đặng dễ, nên có tàu các nước đến mua lúa rất nhiều, bạn khách trú thấy lúa cao giá nếu mua thì chúng nó thủ lợi ít, nên các nhà Đại thương của chúng nó ở Saigon, Chơlơn hội lại dùng thế thần tình làm cho lúa Nam-kỳ sục giá dặng bạn nó mua rẻ rồi bán ra cho ngoại quốc cao giá mà thủ lợi cho nhiều. Vậy chúng nó đồng đứng đơn xin Nhà-nước cấm lúa xuất cảng, nếu cấm vậy từ nhiên giá lúa phải sục.

Xin vậy, hay vậy, nhà nước chưa cho liền, chấp đơn để đó và phái một hội tra xét việc này cho ắt chắc rồi nhà nước sẽ định liệu.

Việc nhà nước còn đang xem xét chưa nhưt định lẽ nào, nhưng mà nghe lại mấy chú khách đi mua lúa dăm cả gan đơm lời huyền hoặc mà rải khắp các nơi rằng nhà nước đã ra lệnh cấm lúa xuất cảng, nên lúa đã sục giá rồi không còn mắc nhưt lúc trước nữa.

Ấy đó, mấy vị Nông gia, Điện chủ ở xa tình thành nào thấu rõ cơ quan của chúng nó, nói sao hay vậy. bị chúng nó gạt lường giao lận mãi.

Lời huyền hoặc ấy đã thấu đến tai nhà nước nên nhà nước đã truyền lời thì ông báo cho ai này dặng hay rằng nhà nước chẳng hề cấm lúa xuất cảng bao giờ, lời xin cấm lúa gạo xuất cảng do nhà nước chưa nhưt định. Còn những đơn xin xuất cảng lúa gạo trong tháng Janvier và Février nhà nước đã phê cho rồi.

Như vậy thiệt là rõ ràng nhà nước không có cấm lúa gạo xuất cảng. Đồng bang ta hãy lưu tâm chờ nghe lời huyền hoặc của khách trú mà lầm.

Phạm-bá-Bại

Nhà máy xay lúa mới lập tại Cánhthor

Các công nghệ và sự buôn bán của Annam ta tại Châu-thành Cánhthor mỗi ngày coi lẫn phát triển nhiều vị thức giá ngày nay đã nóng lòng chẳng đành để cái mối lợi to tát thuở giờ mấy anh chệch đã tóm thâu bỏ túi lớp đem về Trung-huê, lớp thì kinh dinh sự nghiệp bên Nam thổ ta đây, nên các đứng ấy đã lo hùng hiệp lập hãng này, nhà buôn kia, hội họ v.... v.... quyết trì mối lợi ấy lại chẳng cho ba anh chệch tự tung tự tác một mình như khi trước vậy nữa.

Cánhthor đã có rồi, kẻ máy hàng lớn, như "Hậu giang Dương Hoàng" nhà in, hàng làm rượu Rhum, Hội Canh Nông Tương-Tế; ngày nay lại dựng thêm nơi đầu đường "Hàng Gia" sau nhà công-sở làng Tân-an một cái nhà máy xay lúa. Nhà máy này tuy chẳng sánh bằng các nhà máy Chợ-lớn nhưng mà cũng đủ sức xay có gạo trắng bán khắp Châu-Thành và sẽ lần lần chở đem bán trong các tỉnh gần Cánhthor đây.

Nhà máy này, mỗi ngày xay dựng gần một trăm tạ lúa, lúa đổ vào xay, máy chạy thành ra gạo trắng tốt chẳng khác nào gạo của mình đã bằng tay vậy.

Đã khởi công xây hôm ngày 28 Janvier 1919, ngày đêm xay luôn luôn. Thấy Đoàn-hữu-Cầu thông ngôn Trạng-sư là người có hùng nhiều trong nhà máy này đứng làm Chủ-sự xem sóc các việc.

Gạo nhà máy này xay ra trắng phao tốt lắm, bán giá rẻ hơn gạo chợ, lần lần sẽ chịu mối bán cho các nhà máy ông mấy thấy và thương khách ở tại Châu-thành. Gạo tốt đã bán giá rẻ lại rất tiện cho người mua; là vì: khi mình mua bao nhiêu tùy ý, thì viết một cái hồng (Bon-Commande) sai đem đến nhà máy trao cho Thấy Đoàn-hữu-Cầu, trong giây lát

có cu-li xe gạo đem đến nhà mình liền.

Vậy thì chúng ta cũng nên mừng cho Thấy Đoàn-hữu-Cầu là người hữu chí trong việc thương mại và xin vì nghĩa đồng bang, mấy nhà nào ở Châu-thành hoặc ở xa, tự thuở giờ dùng gạo chợ, xin hãy mua lấy gạo nhà máy này mà dùng, đã trắng, ngon, lại tiện cho mình khỏi mất công đi kiếm gạo chọn lựa mà mua còn phải giá cao giá thấp xăn xăn xộn xộn như khi trước, đáng vừa giúp Annam mình, nhất là trong một nhà buôn mới khởi đoan thì trăm bề đều tổn kém, ngổ vưng bước đường dài.

Hạng vậy, Đồng bang ta mới là tương thân tương ái!

Phạm-bá-Đại

Đặc thưởng Bửu tinh

Do điện tín Havas ngày 21 Janvier 1919.

Đặng thưởng tam đẳng Bửu tinh (*Commandeur de la Légion d'honneur*)

Ông Gourbeil, cựu Nguyên-Soái Nam kỳ, dương kim Nguyên-Soái tại xứ Guadeloupe.

Đặng thưởng tứ đẳng Bửu tinh (*Officier de la Légion d'honneur*)

Ông Duchateau cựu Quân Lý sở Thương-Chánh Saigon.

Đặng thưởng ngũ đẳng Bửu tinh (*Chevalier de la Légion d'honneur*)

Ông Lencou-Barème, Chương Lý Đế Hình cỡi Đông-Dương.

Ông Joyeux chương Lý Đế Hình xứ Guadeloupe.

Ông Bon Tham hiện chủ tỉnh

Sóc-trăng

Ông Rivet cựu Nguyên-soái quyền xứ Nam kỳ

An-Hà-Nhựt-Báo kính mừng cho mây vị cao quan công danh đặc lộ

Hát-Bội Annam

(1)

Cổ-nhơn bày ra những sự hát-xướng cũng là cái thể-chế của đời trước, chỉ cái nghĩa cha, con, vua, tôi, chồng, vợ, cho biết vua thánh, tôi hiền, cha-lành, con-thảo, trai-trung, gái-trinh; tức cũng như là trường diễn-thuyết cho Xã-hội đời ấy. Đại-khái đạo làm người cũng như trong cuộc sân khấu hát bội vậy; thể cũng là hay, phải với thời-dại trước đó. Kiếp tới thời-dại này, thể-chế một ngày một khác, thiên-hạ một ngày một khôn, nhơn-quyền một ngày một mạnh-mẽ, Xã-hội một ngày một văn-minh; bây giờ lại đem những chuyện tám mươi đời trào vua nào ở đầu bên Tào mà ca-diễn; không những là không hiệp với lẽ-nghĩ thời-dại này; mà truyện, tích ấy toàn là đồ hư văn của mấy chú chệch hủ-nho ở bên Tào, ngồi không đặc ra những điều huyền-hoặc, dối kẻ hạ lưu bởi đời giả-mau buổi trước. Chớ lúc bấy giờ, thử đem hết cả mấy pho truyện tích ấy như là Đường, Tống, Hớn, Tùy, mà dạy mỗi người Annam ta, đọc cho thuộc lòng hết ở trong bụng thì cũng không ích gì cho nước-nhà Annam, song không những là không ích cho người Annam mà lại càng hại cho những kẻ hạ-lưu không học, tánh hay mê hoặc, lòng hay chìm đắm; coi hát rồi về cả ngày cả đêm tư-tưởng ta làm sao cho đáng anh-hùng

(1) Hoặc có người kêu hát bội. Nhưng mà dùng quen tiếng nào thì kêu tiếng ấy

như ông Tống-Giang, danh-dự như ông Tiết-Nhơn-Quí, hoặc là như ông kỳ-khỏi nào ở đầu bởi đời tạo-thiên lập-địa đó, nó mê-hoặc cho đến nỗi xam-tay xam-chơn, kẻ thì bảo mình là trung quân-vương, người thì hiệu phụ-mẫu, tự-đoàn, hiệp-lữ, tửu-hậu, trà-dư với nhau, lại bảo nhau rằng: anh-hùng chín châu lập nghiệp, quân-tử hoạn-nạn chẳng lìa.

Bởi thế, trong báo Nam-phong bài "ở Nam-kỳ một tháng" có câu bảo rằng: Nghe người ta nói dám phá khám ở Saigon bởi mấy năm trước đó, cũng là bị mấy cuốn truyện huyền-hoặc ấy mà lưu tệ ra. Cuộc hát xướng tuy là cuộc giải buồn; chớ cũng là có một lẽ suy cổ nghiệm-kim. Những mà hát bội Annam ta hát từ mấy trăm năm rồi, mà cũng không ngoài mấy thứ tướng đó...!!!... mà lại không những là không đúng với truyện tích bên Tào, còn đậm thêm cái lối hàng-tôm, hàng cá, cho trái đạo vua, tôi, cha, con, chồng, vợ, đời thượng-có di nữa. Nghi như ông Bổng-Trác là một Ông Đại-Thừa-tướng đời nhà Hớn bên Tào, thượng á Thiên-tử, hạ á Chư-bá, nha trảo đông nuiêu, quân cường tướng mạnh; mà lúc bấy giờ đi dự tiệc nơi dinh quan Tư-Đồ, đi tay cầm cây quạt lông, miệng nói dài câu lối làm xam, kẻ tới dinh quan Tư-Đồ; chẳng lẽ có một tên quân-bầu nào cho ra cái thể-thống một vị quan Đại-thiếu; thậm chí đến lúc có Điều-thuyền ra hát bầu dài yến, Bổng Thừa-Tướng lấy hai tay cầm lại làm như hình cái ống thiên-lý cánh vậy, dặng mà dôm có Điều-Thuyền, lại thò tay vào túi quần mà móc giấy sáng dặng cho có Điều-thuyền, làm theo cái lối dờn-cột tối-tàn như trên lầu xanh kia vậy; tướng cổ cũng không đồng cổ, mà tích kim thì cũng không phải kim; thế thì coi làm sao cho dặng mà coi.

Còn ông Trương-Phi trong truyện

AN HÀ NHẬT BÁO

nói người hay có tánh nóng; nhưng nóng cũng có chỗ; chứ có dầu nóng như một cách hát Annam ta làm vậy, nóng sao từ lúc ở trong buồng nóng ra nóng từ trên đầu, cho tới dưới chân, nóng vô lễ vô nghĩa, như lúc xử án Quan-công-Hàn, lỗi từ cam đoan, tha Tào-Tháo, cái lệnh quân-sư Khổng-minh, ông Trương đến chỗ đại-hội dặng mà xin lỗi cho anh-minh, trước mặt Lưu-Bị, trong thì tình huynh-đệ, ngoài thì nghĩa vua tôi; đến chầu không mặc áo, mà lại thì oai chầu rung rung lục lạc, tay chỉ bên này bên kia; coi không ra một đám khốn-nạn gì cả. (Cái tệ ở trong sân-khẩu nói không hết) Thiết là coi hát Annam rồi nghĩ với hát các nước lấy làm bỏ-thẹn cho thể-thống Nhơn-Si của người Annam, cả nước thể cũng dẫu mê-hoặc như vậy hết. (kể không xiết.)

Huỳnh-kim-Phong.

Một cuộc lễ tại Trà-vinh

Bữa chúa nhật 12 Janvier, tại châu thành Trà-vinh thiên hạ vui chơi rộn rục vì có cuộc lễ bày ra dặng quyền tiền cứu giúp những con cô, vợ góa cùng người bị tàn tật trong đám giặc Âu-châu. Lúc 4 giờ chiều có đá banh, các quan Langsa, Annam cùng dân đã đến coi đông đầy, chen chơn không lọt.

Tới 6 giờ tối, chương cô đèn đi cùng các nẻo nhai cù, cho thiên hạ vui chơi toại chí, 7 giờ quan chủ-tịch cùng các quan Langsa, Annam vào đình Minh-đức, Có đánh nhạc cao-mên, thổi bài ái-quốc (la marseillaise) và đốt pháo bông (feux de Bengale) rước mừng.

Giờ mang lên, thì thấy một trường rơi đó Pháp-quốc tỏ sự khải hoàn cùng Nam-kỳ. Cô Aline Diên ăn mặc đồ lụa rất mỏng màu hường, mang dây băng

tam sắc, đội mũ phrygien (như mũ của cái Tượng nước Langsa) giả là Pháp-quốc thẳng trận; còn một bên, thì cô Agnès Nữ, nhỏ thó ngộ nghĩnh, ăn mặc đồ Annam, cầm cờ tam sắc giả là nước Nam-kỳ lấy làm đặc chí mà được nước hùng cường, như chánh và vô địch là nước Langsa làm thấy bảo hộ.

Cô Aline Diên đã lịch sự trên đời, thêm ăn mặc phải phép coi như tiên giáng hạ!!!

Kể nghĩ một chút, cho bọn tài tử Annam có định dờn ra chấp trời nghe rất điệu vị thâm trầm, thanh thoai lãnh lót.

Tới 8 giờ, hát một thứ tuồng điệu rất cup lạc. Mấy ông làm tuồng mới tập mà không dè hay quá dỗi hay! Các quan Langsa khen rằng tuyệt diệu.

M. Lê-há-Quát làm vai đội sơn-dám, ăn mặc in hếch, cao lớn mập mạp, đi đứng múa men chẳng khác nào sơn-dám thiết. Thấy điệu vô song. M. Michel Thành làm vai tiêu nhị ở nhà hàng, thiết điệu tức cười nôn ruột, làm bộ tiêng tiêu nhị lạch lạch lợi lợi và nhác nhúa. Messieurs Huỳnh-văn-Vinh với Trương-quang-Sổ, làm vai hai người bộ hành, tuy khó mà cũng là tuyệt diệu vô song.

Hạ lớp đó, nghĩ cho ba cô gái nhỏ đi bán mây-dai dặng lấy tiền cho hội. "La Saigonnaise Patriotique" 10 giờ rưỡi, giờ mang lên, hát lớp khác. Vai tuồng có hai người: Cô Aline Diên và Thấy Michel Thành. Cô Aline Diên làm vai vợ dân dã, dờn bà khăn khai gan dạ như đám Langsa. M. Michel Thành làm vai thằng con, quyết chí tự nguyện làm cho người mẹ phải nhứt định để con đi ra trận, ở ngoài có cha, anh nó rồi. Lớp này ai nấy coi thấy mũi lòng và xúng tưng chẳng ngớt.

Văn rồi, M. Joseph Ngữ dâng một lớp hát bóng tiếp cho ai nấy hân hoan

khoái mắt, nội đêm ấy góp được tiền 422\$85. Tiền đó gửi liền cho Saigon ái-quốc hội ngộ hầu làm phước.

Thiết hạnh thậm cho đồng bang ta văn minh tiến bộ! Trong cái điệu hát là điệu khó hơn hết của một nước kia. Mà Annam bắt chước theo như chơi! Ước chừng Annam học thông thái, qua thành Paris tập hát cũng được. Chớ tôi chắc dẫu nước nào có học mấy năm đi nữa cũng không bắt tuồng Annam cho dặng mà.

Ay rõ ràng là ông cha ta thuở trước là con rồng cháu tiên, cho nên cái lưỡi của ta mới điệu mềm; dẫu học tiếng nào nói nghe cũng rõ. Có dạy tiếng chỉ nói theo cũng được!

Huỳnh-văn-Ngà.

M. Morango hát cho Ai-quốc Hội tại Cần-thơ

Chiều thứ sáu 17 Janvier tại rạp hát bóng "Casino" của M. Hông dọn dẹp coi xinh đẹp, cờ Đại-Pháp và cờ các nước Đông-minh treo rực rỡ, đèn khí chói sáng trưng vì bữa đó có M. Morango là một người kép hát Langsa có danh đến hát giúp cho Ai-Quốc hội lấy tiền mà bảo học những trẻ côi cút của người Bôn-quốc ta đã vong xu nơi chiến địa lúc đem thân ra giúp cho Máu-quốc.

Đúng 9 giờ tối khởi sự hát, có các quan Langsa, Annam và thiên hạ đều xem rất đông đảo. M. Morango làm tuồng tuyệt diệu, múa, nhào đủ cách, dộng hát thanh thoai, giả dạng dờn bà xem ra chẳng khác chút nào cả. Nhào múa nhiều cách như là múa theo điệu kép bát Nga-la-Tur, Y-pha-nho, Y-đại-Lợi, Nhứt-Bôn, Turkestan, Huê-kỳ...v...v...coi chừng nao căng mẽ mắng chừng nấy. M. Morango hát dộng Langsa theo dờn pia-

no nghe ra nhiều lúc phủ trùm tạo niết vô cùng, hạ mỗi lớp ai ai cũng đều vô tay reo cười khen ngợi chẳng xiết.

Đêm ấy tính dặng về tiền chỗ và tiền của chư vị khán quan hảo tâm cho: hết thấy dặng 234\$00. Sau khi tính số phí các việc rồi, còn bao nhiêu thì gửi lên Ai-quốc-hội.

Trợ cơ chẩn bán

Thăm cho nhà nông miệt ruộng sâu cấy lúa mùa cùi tháng giêng Annam mới chính, lúc gần tết đây nhà nhà đều lo gạo ăn ba bữa mà rất eo hẹp đồng tiền không biết lấy chi mua lúa gạo, chẳng lẽ ngày ngươn đoán đi mượn quơ ai, thương thay mấy người nghèo ránh cháo rau cho qua buổi.

Song hai vợ chồng thấy cái Đệ-h-tường Sôctrăng quý danh Trác-minh-Hàn có sở ruộng xa vì gò, những ta diên làm lúa lớn bà phu nhân nấy ra công đi góp lúa ruộng mới chờ về ngày 23 Janvier 1919 ba ghe 1500 ghe, nghĩ coi chừa cửa quyền ai giám leo tới tận mượn bồi han.

Nhưng mà lòng dạ của người thương dân độ khổ liêu cho gia thần đi kêu gọi hết thấy 50 có mượn 5, 3 ghe lúa thì đến người giúp cho qua tháng 2 trả vốn.

Thương thay dân nghèo đói khác như hạng phùng cam vô dưa nhau kẻ trước người sau xin mượn một ngày hết ránh ba ghe lúa, vì người bôn thân xem xét người nào nghèo vừa phải biên vào sổ cho tạm xai, còn ai nghèo lắm thì người phân phát một đôi ghe cho không làm phước.

Bởi có ấy người người đều nên đức chúng chúng thấy phục thừa lòng nhơn, cho nên người làm cai tổng mới có 8 năm đã được cao thăng nhứt hạng, gia đình chới ránh sanh con hiền ngộ nổi

gót lòn, hoàng thiên bất phụ hảo tâm là vậy đó.

Thiết ái nhưn như kỹ tích dừc tu nhưn, còn mấy chú chi-na lu theo thấy rủa bành sãi địa tiên, chờ hội tết này thiên hạ thác ngật tới tiệm mua đồ bán mặt thì nó cái họng tới xương, còn bả chịu đóng lúa mùa một quần lãnh biên 10 gĩa lúa, nhứt thiết món nào đều lên giá, lại thêm xáo trá, vắn đo lường cứ việc ăn gian, chẵn; thương kẻ cơ hàn, muốn cho mau đầy túi.

Sở-trăng—Huỳnh-trung-Nghĩa

Vương-già-Hương tự thuật

(1)
(Tiếp theo)

Bữa nọ chống thiếp đi làng về, rượu thịt thiếp đã sần bầy, ăn uống no nê rồi vui cười chuyện vãng. Thiếp mới lấy một cái bao bố lúi đến trước mặt chống mà dựng đứng cái bao. Thấy trợn như vậy chống thiếp bèn nói rằng: «má nó khéo lêu thì thôi! Cái bao không, có thể nào dựng đứng cho dặng. Mà muốn dựng đứng nó làm chi đó?» Thiếp đáp lại rằng: «Thật phải! má-ai mà dựng cái bao không cho đứng bao giờ. Làm thế gì nó cũng nằm mẹp xuống đất; mặc tình kẻ bước qua người bước lại, mặc tình trẻ nhỏ dậm dạp ngồi chơi; mắt trông thấy xuôi lòng ngáng nổi! Phải chi nó dựng dầy lúa, nếp, dẫu dễ dàu nó cũng đứng sừng khòn tay; kẻ qua người lại phải tránh mà đi, trẻ nhỏ với trẻ khi chẳng tới, nó dàu dậm dạp ngồi chơi cho dặng. —Thiếp nghĩ đến phận người cũng thế nào tóc rần mây mặt có khác chi, sao lúc giàu thiên hạ kính vì, đến lúc khó

(1) Từ đem bài này vào báo là sở dĩ muốn giúp ích một vài cho bạn thanh xuân, vẫn chẳng có ý xuyên tạc chi ai, xin chớ hiểu lầm mà quấy.

kẻ khi người bạc. Vậy cho biết tình đời nọ mộng, nhưn tâm lãnh oán không sai! Tia nó xem xét lại trong làng đó coi: thiếu chi kẻ thanh suy, suy thanh; thiếu chi người vinh nhục nhục vinh. Đã biết: rằng mấy tạo xây vắn, nhưng cũng bởi tại mình một chút. Khi có của, ubiểu tay bưng bợ, phát mũi tanh cũng nói rằng thơm; dẫu không sang cũng dựa được người sang, tuy không thể chớ cũng nương người có thể: mản vậy mà phải mắc lừa, xài tiền bạc đường như lỏm chuối. —Đến khi “anh hai hết” “anh Bảy” tới nhà, rồi lại thấy ông Trường-tòa, ông Lục-sự... đông ba tiếng trống... nào giàu sang, nào quyền thế, bay theo làng khói dầm mây, ngậm ngùi nổi tan-thương vắn cẩu! Cuộc đời như vậy, dễ chi tia nó không biết; nhưng mà đương cuộc giả mê, nên thiếp phải thức lòng; giới tánh. Xin tia nó từ từ bớt việc xài phí vô ích, chớ huồn lung mà thâm thủng của làng, rồi phải bù đắp của nhà mà thiếp e khi chẳng đủ.

Thiếp đây là vợ, lẽ đâu không muốn tốt cho chồng, lẽ đâu lại xuôi chống xe giầy gút chuối, cho anh em dục miệng chê cười. Nhưng mà muốn cho chống nhớ chữ kiệm cần là gốc, việc tiêu dùng thường mực tài hơn. Cũng trong một đồng bạc mà biết dùng thì nó có ích như một đùng tôi hiền, mà không biết dùng thì vì chẳng khác một ông quân sư bất chánh. Vậy thì tia nó dùng sao thì dùng cho ra một đùng tôi hiền, chớ dùng cạy nó như một vị quân sư bất chánh, khuyến giục đến hại kỷ hại nhưn.....» Nói cho chi dặng! nghe thiếp phở đều phải lẽ chống thiếp cũng có bớt cuộc chơi bởi xài phá, mà mâu khóa xã rồi, tính số lại thiếu hết ngàn tư. Thế thường người ta làm xã có lời, chớ chống thiếp lại khác thường, mới thâm chớ!!! Tiền dàu mà thường? Của cha mẹ chưa phân phát.

Của nhà lại chẳng mấy dư. Tính bề khự, bỏ vạ cho thiếp lo. Thôi! phải sao chịu vậy!... Cha chớ! không biết đi đây có anh em quen nơi nhà hàng, tiệm ngũ đưa đón chi không, chẳng biết kim băng ngọc nữu trong sòng xe-lửa có giúp sức đi cho mau không! Chớ! là có!! Không biết có bấy, có ba, thàng tư thàng tám có bạn biếu theo dọc đường dọc sá hay thôi! Lẽ nào không!!

(Còn nữa)

Lê-trung-Thu

Tin các nước

ĐỨC QUỐC XIN ĐỊNH CHIẾN THÊM MỘT THUẬT NỮA.

Các nước Đông-minh đã công nghị định định chiến thêm cho Đức-quốc một tháng nữa theo lời Sứ thần của Đức-quốc xin, song Đức-quốc phải tuân theo các điều giao dưới đây:

Đức-quốc phải giao các tàu buôn của chúng nó cho Đông-minh dùng mà vận tải lương thực cho Đức-quốc và các Liên quốc của Đức—Phải trả đó khi cụ canh nông Đức lấy khi trước lại cho dân mấy xứ Đức đã chiếm cứ bấy lâu đó—Phải giao hết cho Đông-minh mấy chiếc tàu lặn đang sẵn sửa thả ra biển, và Đức quốc phải ủy phá mấy chiếc tàu lặn còn đang đóng trong ụ đó—Phải lập cách thế nào mà dùng cho ai dặng phép đá động tới vãng trong kho của Đức đó—Phải chịu phép cho binh Đông-minh chiếm cứ đường đất từ thành Strasbourg (là thành của Đức-quốc) kẻ vi phạm các pháo đài bên hữu sông Rhin chạy giải từ 5 chỉ 10 ngàn thước.

HỘI NGHỊ HÒA.

Các nước Đông-minh định số nghị viên các nước dặng vào dự hội công nghị hòa ước như sau này: Đại-Pháp, Hồng-mao, Huê-kỳ, Ý-dại-Lợi, Nhật-Bôn, mỗi

nước 3 nghị viên, nước Brésil 3 người, nước Belgique, Serbie, Grèce, Pologne, Tchecoslaire, Roumanie, Trunç-hoa, mỗi nước 2 người, nước Portugal và mấy nước đã tuyệt giao cùng Đức-quốc mỗi nước 1 người. Mỗi Thuộc-Địa của Hồng-mao đều có 1, 2 nghị viên dự hội. Còn sự cho dân Nga-la-Tur, Monténégro và Yongessaves thay mặt, thì các nước Đông-minh chưa nhứt định.

Nhật-báo Petit Parisien kêu nài vì có nào Thuộc-Địa của Pháp-quốc chẳng có nghị viên dặng dự hội hòa ước, cho hay rằng Chánh-Phủ đang tính lập thể chọn người cho thay mặt các Thuộc địa ười hội.

Các nước Đông-minh định rằng: các vị Khâm-sai của các nước, mỗi nước phái hiệp lại với nhau làm nên một nghị viên mà thôi, dẫu nước nào có mấy vị Khâm-sai mặc lòng cũng kể như là một vị, chớ chẳng phải nước nào có nhiều vị Khâm-sai thì nước đó mạnh hơn trong hội hòa ước này đâu? Các chư quốc chư hầu bên Anh-quốc có phải Khâm-sai dự cuộc hòa ước này.

Trong buổi nhóm sớm mai này, các Phái viên lo xét coi những điều cơ mật: có nên thông tin cho Hội Báo chương rõ dặng dặng báo những khoản nào. Khi xét đến việc cơ mật của nước Nga-la-Tur thì Hội Phái viên định rằng: các nước nếu dặng tin chi về việc biến của Nga-la-Tur thì các nước sẽ thông tin cho nhau hay liền.

Ngày nhóm Đại Hội Hòa ước có 25 nước đó các Phái viên đến dự hội có bốn tiểu quốc: Péroul, Equateur, Uruguay, Bolivie đến dự—

Hội Hòa ước nhóm tại dinh quan Ngoại vụ-hộ Thượng-Thor. Sau khi ông Poincaré là Đức-Giám quốc Đại-Pháp đọc bài diễn thuyết tỏ dạ cảm ơn chư quốc tướng tinh Pháp-quốc nêu thuyết cuộc Hòa ước tại thành Paris là kinh-đô Pháp-quốc, thì ông Wilson là Đức-Giám quốc Huê-kỳ hiệp ý kiến với Ông Loyd Geor.

ges Thừa tướng Anh-quốc và ông Som-niao là Thừa tướng Ý-dại-Lợi xin hội bảo cử ông Clémenceau là Thừa tướng Pháp-quốc làm Hội-Trưởng.

HOÀNG TỬ ANH QUỐC TỬ LỘC

Ông Hoàng John là con út vua Anh-quốc mới mất lộc tại thành Sandringham.

THƯƠNG NGHỊ VIỆN (SÉNAT) PHÁP-QUỐC THUYẾT YẾU ĐÀI ĐỨC GIAM QUỐC HUÊ-KỶ

Tại đền Luxembourg, Thượng nghị viện trần thuyết đại yếu đài Đức Giã-n quốc Huê-kỷ. Số các quan dự yến là 289 ông. Đức-Giám quốc Poincaré và quan Thừa Tướng Clémenceau và nghị viên của các nước. Các nghị viên Anh-quốc xin kiến không dự yến vì trong Hoàng thân có việc buồn về sự Hoàng tử John mất lộc.

Nam-kỳ thời sự

Giá bạc

Kho bạc nhà-nước..... 4f 53
Đồng-Dương..... 4 50

Giá lúa

Từ 3\$ 25 cho đến 3\$ 30 một tạ, tùy theo thứ lúa.

CÁNH THƠ

BẠN HÁT XIẾT "HARMSTON'S"

Bạn hát Ân-lê hiện là "Harmston's" đến Châu-thành Cánh-thơ hát 3 đêm. Đã khi sự hát đêm thứ sáu 24 Janvier 1919. Bạn hát xiết này đông đảo, mùa nhào nhiều cách hay lắm, năm rồi: có lại xứ này hát một kỳ thiên hạ coi như hội. Chuyền này lại có thêm nhiều người mùa nhào nhiên kiều lạ, tập mấy con thú dữ vương theo nhào lộn coi mới là ghê

gớm, tương nhiều vị thuở giờ chưa từng thấy, nhưng mà có một điều rất tiết là bạn hát xiết này đến Cánh-thơ nhăm lúc gần tết, phải nhiều ai ai cũng không rảnh đặng, nhứt là mấy người ở miệt vườn kỳ này số mười người không có một người đến xem. Bởi cứ nên hát thì hay mà số người coi thì kém.

MỘT CAI THAI Ở NGOÀI TỬ CUNG (Gros-sesse tubaire) — Phạm-thị-Kiểm 32 tuổi ở làng Mỹ-thuận (Cánh-thơ) nghén đặng kỳ, song chuyển bụng hơn một ngày mà sanh không đặng, chờ đến nhà Báo-sáng ngày 24 Janvier 1919. Quan Lương-Y khám, nói thị-Kiểm có thai nơi ống vòi vô tử-cung. Thai này rất gần hiểm nghèo, thường khi ống vòi phải bể hay là dứa ngang, máu ra linh lạng trong bụng, thì người mẹ và đứa nhỏ phải chết, nếu không chết thì phải mổ cái vòi ấy mà đem đứa nhỏ ra chờ không thể nào khác nữa cho được. Vậy Quan-Lương-Y Pavy, có M. Đồng-ngọc-Điền thấy thuốc Bồn-quốc phụ lực mổ Phạm-thị-Kiểm đem đứa nhỏ ra đặng — Đứa nhỏ này là 1 đứa con trai tốt lắm và còn sống như thường. Còn Phạm-thị-Kiểm vì bị thai rất hiểm nghèo, chuyển bụng đã lâu, mệt lắm và bị mổ chỗ rất nhức, máu ra nhiều song ráng sống đặng đến bữa 26 Janvier mới bỏ mả.

Thị-Kiểm này đã có sanh 1 lần thứ nhứt một đứa con trai, nay đặng 12 tuổi, lần trước, thai như thường, chẳng đâu chi lạ.

Thai này cũng có, nhưng mà ít lắm, người đồn bà nào có thai như vậy thì là vô phúc, vì ít khi sống đặng.

Ấy là đương khi một hai khi gặp trứng trong vòi rồi đóng cục lại ở trong mà thọ thai chừng 3, 4 tháng lớn lên, đa ống vòi bể phải chết. (Vì đa ống vòi mỏng bụng lớn như đa tử cung không

đặng) Thai này thường ít chịu tới đặng kỳ, song Phạm-thị-Kiểm này chịu đặng 9 tháng ngoài cùng cho là lạ đó.

LỄ TẾT TẠI CÁNH THƠ — Tết năm nay tại Cánh-thơ các cuộc chơi cũng như ngày lễ Chá-chi chung — Ngày mồng 3 mở các cuộc chơi: leo cây, đâm thủng, đi giày, tập bột, đua xe máy, xe kéo, thả vịt, bắt heo, v.v... v.v... Tối lại có chũm cộ đèn múa lân, thiên hạ xem cũng là đông đảo. Có một cuộc rất vui là tối bữa đó tại Casino, M. Cao-văn-Hùng cho chiếu lớp bóng diều lúc gần Bữa tỉnh (Médailles) cho quan Phủ Vĩnh đang làm Tá-nhị kiểm soát nhơn công An-nam bên Đại Pháp. Bởi cứ ai này cũng đua nhau đến xem chen chơu không muốn lọt.

BỐT PHÁO THÊM HẠI — Ai này đến rõ, pháo nổ thường khi hại người luôn luôn, biết cũng tránh, nhưng mà tránh không khỏi. Tết năm nào cũng vậy, 1, 2 người bị pháo nổ làm cho té hỏ khẩu tay, nằm mặc, có khi nhiều sự hại hơn nữa chớ... như mới hôm mồng 4 đây tên B... ở Châu-thành Cánh-thơ cũng là đốt pháo mà phải té tay, chứt nửa đi dờ một con mắt...! Đã tổn tiền thêm hại nhưng mà tới 30 tết năm nào cũng dùng dùng muốn diệt con rầy... Ấy cũng tại mình... đừng trách nó....

THẦY MA CHẾT TRỜI — Một cái thầy ma đồn ông không rõ tên tuổi chỉ rảo chết ở đâu không biết, trời tập rạch làng Tân-an (Cánh-thơ). Báo quan Biện-Lý này dạy đem cho quan Lương-Y khám xét rồi cho chôn.

ĐANH CHẾT — Trong đêm 5 rạng mặt 6 Février 1919 tại làng Tân-hòa-tây (Cánh-thơ) có xảy ra một cái nhơn mạng bởi cơ sau này: Đêm đó tên Nguyễn-văn Song 31 tuổi đi coi hát khuya, vắn hát

ra về bị tên Viễn trạt chừng 30 tuổi cầm một cây trâm lớn nhăm ngay đầu tên Song đánh 1 cái rất mạnh làm cho tên Song phải bể óc té xuống mà chết. Tri bộ làng xóm tựu đến bắt dạng tên Viễn và chờ thấy tên Song đến tòa cáo cấp. Quan Biện-Lý dạy giam tên Viễn và đem thầy tên Song cho quan Lương-Y khám mổ vết tích.

Nghe lại 2 tên này, cũng là vì tranh một mối tình nên bữa trước đã có sân si muốn ra tay đánh với nhau nhờ có kẻ giải hòa.

Nay thừa lúc hở rơ tên kia đánh chết tên nọ.

TÂY NINH

ĂN CƯỚP — Một đàn ăn cướp có súng, trong đêm qua đến đánh ghe hàng của tên Khách trú đậu tại sông Vaico gần làng Tam-lon. Ăn cướp khi xáp lại ghe bắn súng thì oai, bạn bè nghe súng nổ hoảng kinh nhảy lên bờ trốn rảo, còn tên Khách trú là Chủ ghe, đang ngủ vùng nghe súng sợ hãi bèn nhảy ùm xuống sông. Thương hại cho chú chệc này không biết tội, uên khi hoảng hốt nhảy đại xuống sông rồi chìm ngấm. Từ thi của chệc này lúc vớt dặng thì nước chảy trôi cách vài ngàn thước chỗ đó.

Nào lái nào bạn đi rảo chẳng ai đương cự, ăn cướp lục ghe lấy đồ nữ trang bằng vàng và nhiều lảnh bằng hóa tính chừng mấy ngàn đồng.

Ít bữa sau Hương quán làng Thái-bình bắt dặng 2 người đồn bà đeo đồ nữ trang rất nhiều, lúc tra hỏi, một người đồn bà trong 2 người đó lo với Hương quán 10 đồng bạc và bữa sẽ cho thêm đồ nữ trang bằng vàng nữa, nếu Hương quán thả ra dưng tra vấn làm chi.

Hương quán lòng ngay chẳng chịu, kêu chừng cơ đồ, rồi giải 2 chi đồn bà

dở đến tòa, quan Biện-Lý giam 2 chỉ đó vào khám.

Chẳng bao lâu sở tuần thành bắt được 2 tên ăn cướp, tra chúng nó dẫn đến làng Thanh-diên chúng nó khai, lại nhờ sức Hương cá Túc nên bắt thêm được 5 tên nữa và 3 cây súng, 2 cây còn động nạp.

Còn một bọn và tên đầu đảng, chúng nó khai ở Trảng Bàng. Sở tuần thành còn đang tầm kiếm mà nà trước.

Võ-văn học-hiệu

Trường học của Ông Võ-văn-Thơ lập, gọi là "Võ-Văn học-hiệu" đã khai từ hôm 4 Novem-bre 1918. Nay được 26 trò nam và nữ vào trường. Bà đảm langsa và thầy giáo annam cần mẫn con nít học mau tàn phát vô cùng.

Gia tiên học và ăn, ngủ như vậy:

Học ngoài (không ăn ngủ)....4\$

Học và ăn buổi trưa,7

Học và ăn ba buổi, ngủ

tại trường12

Như ai dùng giấy Quốc-trái mà đóng tiền trường cho con cháu học, thì Ông Đốc học trường Võ văn cùng thâu, cứ mỗi chiều 100 francs thì kể là:16\$.

Bữa 25 tháng chạp bãi trường qua mồng 10 tháng giêng Annam thì khởi học. Kể từ mồng 6, thì học trò mới được nhập lần lần.

Bà con cô bác ai có dịp đi Cánhthơ ghé coi cách sắp đặt chỗ học, chỗ ăn, chỗ ngủ.

Ai có cần hỏi thăm điều gì, xin gởi thơ cho Ông Võ-văn-Thơ, thì lập tức có thơ trả lời

Thi tập

Đáp hòa nguyên vận bài Hoài Hữu cũ Lê-chơn-Tâm (An-là số 100)

Kìa Bình sắt, nọ kéo san.
Hàn tướng tri-âm lụy mấy hàng,
Mai-lãnh buồn trông khôn xiết nỗi.
Trước-Lâm chạnh nhớ chầy đánh hoang,
Rượu đào đời-âm cơn ngàn chén.
Thơ Lý chung ngâm lúc một thoàn.
Trăng xế bên rường ràng tui bấy.
Cũng vì cái sự hiệp rồi lang,
Trương-thiện-Hạnh dit Ngôn
Instituteur à Định-thành— (Canaux)

HÒA NGUYỄN VÂN
Tơ đồng từ bậc hiên cao san,
Nhớ tới tri-âm lụy mấy hàng.
Nhánh liễu Dương-quang chi nài bẽ,
Vườn đào Hồn-thất dễ nào hoang.
Xem mây chạnh tưởng cầu đồng tháp,
Thấy nguyệt ngậm ngùi chữ cộng thoàn.
Bèo nước lờ lờ khi tái ngộ.
Muốn cho sum hiệp chầy cho tan,
Trần-hòa-Huân y-sĩ Định-thành

HÒA NGUYỄN VÂN
Kìa chốn giang nam cách ải san.
Nhánh xuân bẽ gởi gành đôi hàng,
Mưa đánh lang thất mui phải chầy.
Há dễ đào viên chốn bỏ hoang,
Thiết thiết lời vàng khi hạ thấp.
Tư tư tiếng thạch buổi day thoàn.
Yêm liêm nhán cá ngày qua lại.
Đêm đời canh chầy bóng thổ tang,
Hương Văn, Huỳnh-dại-Thương
à Định-thành

HÒA NGUYỄN VÂN
Ngọc kia từ cách đá tha san.
Giọt lụy tương tư dưng mấy hàng,
Sơn sắt trầm năm lòng giữ chặt.
Keo sơn ngàn thuở dạ bẽ hoang,
Tướng cơn thì từ khi trên đánh.
Nhớ nỗi cảm kỳ lúc dưới thoàn,
Độc trước ghe phên bèo nước gặp.
Tang rồi lại hiệp, hiệp dưng tang,
Phạm-tam-Đa, xã trưởng
à Định thành

Tái sinh dị truyện

HỒI THỨ NĂM
LÝ-LÃO RƯỚC DANH SỰ VỀ CỨU TRÉ,
TRẦN-HUÂN SANG CHUẨN MẠCH RỎ CĂNG NGUYÊN
THIỆT LÀ:
Cái chùng tương tư rất bận lòng,
Thuốc tiên muốn giải, giải sao xong.
Họa là Lý-lão lo an ủi,
Gang hồi đầu đuôi đỡ Lý-long.

Thấy như rửa nói năng không bợ ngỡ,
Lước vô phòng Long-Ấn xem qua. Thấy
liều kêu tố trẻ trong nhà, đem đèn lại
đặng ta chần mạch; Hòa vừa đốt tay thấy
lần quan, thối, xích, đủ hai tay, thấy
mới phân tòng: « Bịch chằng đây bị cầm
thương hàng, đem viết mực dấu thàng
chắc mạch. » Nói một nước nghe tên
bành lảnh, uống thàng dấu không mạch
chức nào; Kể uống thêm ba hẩu thàng
sau, cũng như rửa trơ trơ chứng cứ.
Chàng Long-Ấn xỏ xang không ngủ,
ông với bà sáu ở phở cang. Thấy Bộ-
sanh lùh đá vô phang, nên kiếm chuyện
vơ quàng nói bướng: « Bịch chằng Ấn
gầm nên rất chướng, thuốc như thẩu
uống cũng không linh. Bịch nầy đây
gầm rất trơ trịch, e chằng phải yêu tinh
khuyết rồi. Nay tôi đã y phương ghệt
lời, xin ông tìm thấy bói bằng tướng,
chớ như tôi tính đã vô phương, ông
miếng chấp cho tôi phân bộ.

Đứt thấy thuốc chột nhình ngoài lộ,
một người đuổi với gã tiểu đồng, có
bản trương quẻ diệt rất thông, bói một
quẻ tiểu kia hai cát:

BẢN QUẺ RAO NHƯ VẬY:
Vị bốc tiên tri há chằng thông,
Mấy pho quẻ diệt chằng đầy hông.
Như ai muốn rõ đều hung kiết,
Mỗi quẻ một quan hăng dục trong.

Nay gặp lúc bình chằng thất ngặt,
rước thấy đuôi ngó hồi dữ lành. Mời
thầy vào tra thuốc đào ranh. Ông mới
hỏi thấy đuôi việc bói. Bói rằng: « Xin
chỗ-gia mưa bời, quẻ diệt tôi hề bói thì
linh. Nếu chủ-gia bằng chằng lòng tin,
tôi xin giải ngọn nguồn quẻ diệt. Quẻ
nầy của Phục-lĩ tìm kiếm, vạch Hà-đồ
bác quái liên phân: hề mỗi cung mỗi quẻ
riêng phần, mỗi quẻ chánh chia ra làm,

tám (1) vậy tôi phải phân bày hác ám, tám
cung ra 384 hạo. Âm, Dương với ngũ
hành cũng lọt vào, trong tám quẻ thấy
đều biến động. Nghĩ quẻ diệt rất nên
thấy rợn, học cho thông mới rõ vị lai. »
Chủ nghe qua tướng thật kỳ tài, đặt tiền
tổ một quan chằng thiếu, Lén nhàn đèn,
thấy đem tiền điếu, cầm 2 tay đưa
thằng nưan mi. Miệng nhỏ to vãi với
Phục-lĩ, cùng Không-tử, Văn-vương xin
chứng. Lại thêm vài Châu-công cảm ứng,
chứng lòng thiếu đệ tử khấn cầu. Kiết
hung quẻ nội ứng dưới đầu, cho rõ thừa
bình như hươu chằng? Miệng vãi dứt xú
tiểu nháy dưng, đủ ba lần thấy mới
phân hạo. Kêu chủ của thấy số trước
sau: « Bình tiểu chủ mắc tà lữ quá, vậy
ông khá tỉnh cho hồi hã, rước pháp sư,
ngồi em quí ma, » Tiểu vô tư thấy bói
trở ra. Nghe như rửa, ông bà đàm luận.
Ông rằng: Bịch trẻ coi sao há chức, ,
bói lại rằng phải rước pháp sư. Bà nghe
quả liên đáp rằng: Ủ, tôi nhớ lại pháp sư
danh tiếng. Tài tróc qui, trừ yêu, sà khiến
ông quên sao cái tiếng Thanh-vân? Ông
đáp rằng: mụ nhác xa gần, ở phải, lão
nhớ lại việc hồi năm ngoái. Ở hồi có
người đau bại, vì quí ma khuấy hại
bình như. Thỉnh Thanh-vân ra sức một
lần, bại bại ấy mười phần đã giảm.
Nay rồi trẻ bị tà ma ám, rước Thanh-
vân cứu cấp ắt xong. »

Hồi tới nhà mau khá rồi dưng, chèo
thoàn rước Thanh-vân lập tức.

Gay chèo quẻ, tờ trung ra sức, gồi lần
theo voi vịnh quanh eo; nước nước
tuồng, nhiều nổi gay go, tổ cam chủ, chỉ
nài lao khổ. Xa xa thấy xóm chòm vừa
l', rưng sức chèo, phúc tới hên rồi.

Vừa bước lên, tờ chừa kiếp ngói.
Vào chíp bời: Bầy đi đâu vậy? Tờ chấp
thỏ, thừa rằng: « vưng linh, Lý-ông sai
rước chủ chừa chằng, chừa dứt lời,
Văn bói: « Bịch tiểu, dưng để lại, tỉnh yên
gia sư? » Tờ chằng hững nghĩ tới ở
lự, lật đặt đi không dự bịch tiểu. Ở
quên, còn ba đồng bạc, của riêng, tiểu-
chủ đã cho ta ngày trước. Vậy ta bầy
đưa cho nó phước, nếu không vậy, nó

(1) Mỗi quẻ chánh chia ra làm tám quẻ
trùng quái, mỗi quẻ trùng quái chia ra làm
sáu hạo.
Tám quẻ chánh chung cộng thành ra 384 hạo

càng đời chơn. Nahl rồi rằng: «Xin chú ra ơn ba đồng bạc chủ tôi đứng lễ.» Thanh-Vân thấy, làm tướng vì uế. «Ông thương ta, trưng lễ 3 đồng. Ồi, mà quên, chưa hỏi dục trong, nhà Lý-lão ai mà đau hử? Tôi mới tỏ đầu dưới tự sự... «Xin chú mau tới cứu bình nguy.» Vân sửa sang nan thất ra đi, gặp nước chảy xuôi dòng bệ tích.

Thuyền đổ bến, tờ mau lên mách, cho Lý ông tiếp khách, (Thanh-Vân). Lý gặp thấy chào hỏi ân cần, sai tôi tớ pha trà giải khát. Ngồi uống nước luận đàm giây lát, kể lên đèn, ngộ hánz quí tinh. Xem đều rồi, Vân mới ứng thỉnh, rằng: «Long-ân bị binh hà Thủy.»

Vậy thời: lập trận phép, ta mau hổ ví, kéo Thủy-long đào tị khuấy nhân. Lên nhao đèn còi trống vang rân, thỉnh Đại-thánh xuống miền hạ giới; mời Phật-tổ cùng đồng quí lại, với Thánh, Thần, lữ nhũ hàng bà. Họa linh phù liến khiến Na-tra, xe phong hóa đuổi mà Thủy-tộc. Sư bắt ấn, làm đăm miệng đọc, quí thổ-cang căng động tay ngoại. Êm bốn phương, phù phép an bài, mới đọc chú, đưa Thánh Thần về thượng cảnh.

Tướng Ân mạnh, dè dàu không mạnh Vân hổ người trờ cánh bướm lui, sự bất thành phân bộ không vui, vì không dặng đầu beo cũng tỏ.

Nói qua sự vợ chồng Lý-lão, thấy trẻ thơ bình nọ chưa yên, hai ông bà luôn những đeo phiên, ước gặp dặng thấy tiên cứu cấp. Nổi bần luận, lối chứng vài chấp, xây đảo, may gặp khách du phương. Xem tướng người ăn mặt tâm thường, xưng tách tự: Trấn-huân y-sĩ Ông bà rõ, mới mời ngồi nghỉ, Trấn-tiên sanh thẳng thỉ mở lời: «Tôi nói ra chớ gọi là chơi, vì nghe, bệnh lữ lang quá nặng. Trước là ghé dặng mà nghĩ nặng, sau ra công, cứu mạnh bệnh chàng» Ông nghe qua sau trước mới tâng, lòng hớn hỏ mới vào khán bệnh.

Bất mạch đủ, thấy liên cười mìn, rằng: «Thiệt vô phương cứu bệnh của chàng. Chẳng đau là, cũng chẳng thương hàng, tôi dám chắt, rằng chàng vô bệnh. Hay chàng phải khởi tình đeo dính, nên tương tư giả bệnh chi đây» Ân vừa nghe hoảng vía nhần mây, (úy), Ông thấy nói quá Tuấn quá Thánh) ngồi chối dầy

ngó thấy chẳng nháy. Trấn-huân hiểu, lui ra chỗ ấy, kêu ông ra to nhờ phân trần. Ông bà rằng: Vậy quả mười phần, song không rõ tương tư ai đó; xin thấy rặng dùm ra công khó, đồ nó coi cho rõ nguồn cơn.»

Trấn-huân dầ có dạ ra ơn, nghe vừa dứt, miệng liến vưng dầy.

(Sau sẽ tiếp theo)

Lê-chơn-Tâm dit Thạ à Bảcliêu

Truyện này in rồi và có bán tại nhà in An-Hà, (Cantho) giá 1 cuốn là O\$35, mua nhiều về bán tính giá nhẹ hơn.

Một việc khá lắm

Có quan Giám Đốc Quesnel sáng lòng muốn bán hai sớ ruộng của ngài, ở tại Tháp mười (Mỹtho) sớ thứ nhất được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sớ thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-dốc Lộc, kinh này xánz mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chớ lúa ruộng lắm, và như muốn chớ lúa thặng lên Chợ-lớn đi ngã sông Vaico cũng dễ lắm.

Hai sớ ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa hết; lại trong đất sớ có mười ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sớ đất khác kề cận với hai sớ ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán.

Hai sớ ruộng của quan giám đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn gĩa.

Ái muốn mua hai sớ đất ấy xin gởi thư cho quan Giám đốc Quesnel tại Saigon, hay là gởi cho sớ Nhứt tỉnh An-hà tại Cấn-thơ mà thương nghị và đến xem bản đồ thì hiểu rõ.

Xin nhớ

Ái mua thuốc nhớ mạt trị nhậm mây cườm, vậy cá vắn vắn... viết thơ đề M. Đặng-văn-Chiếu (Trà-ôn)

VIN DE CHINE DE ALCOOL MÉDICA MENTEUX

RƯỢU THUỐC RẤT THẦN HIỆU

Bổn Được Phòng kính chớ chư Quí khách ở xa, gần hay rằng: Nước-nước cho phép Bổn hiệu ngâm Rượu Thuốc tại Tiệm và dặng thông hành Lục-tỉnh; nên bổn hiệu ấn hành ít thứ Rượu thuốc cho chư Quí vị xem, dặng mua mà uống thử coi cho biết hay dở thế nào. Nhữg Rượu thuốc của Bổn hiệu ngâm, kể ra sau này: Và có một thứ Thuốc ho thiệt là hay lắm, hiệu là: TRUNG-HUỆ CHÍ KHÁI THỦY, bất kể cno lâu mau, bề uống vô nội trong 24 giờ thì thấy bớt liến;

Giá mỗi ve O\$30, mỗi Lở 12 ve 3\$00; Như chư Quí Ông muốn mua gởi thơ cho Bổn hiệu thì bổn hiệu sáng lòng gởi thuốc lại lập tức.

TRANG CẢN PHÒNG THẤP TƯỚU

Rượu thuốc này, lựa ròng những thuốc thượng hạng mà chế ra. Các Y-sĩ bên Trung-quốc đã có thí nghiệm rồi, đều chứng chắc rằng: rượu thuốc này, phép lắm chế rất tinh, dùng nó mà trừ bệnh phong-thấp, bệnh nhứt trong gân cốt và lại làm cho máu chạy đều, thiệt là một thứ rượu thuốc rất nên thần hiệu.

Nó trị bệnh nhứt đầu phong, tay chơn phù thũng, da thịt sưng nhức, đau lưng mỗi gối, tê tay tê chơn, đau nhức trong gân cốt, các chứng thống độc đi đứng chẳng an, đau ứa thân mình, (kêu là bán thân bất toại).

Thì dùng, hoặc uống hoặc thoa cũng đều hiệu nghiệm cả thấy, chẳng những là trừ bệnh mà thôi, lại còn làm cho ăn mau tiên, máu chạy đều, sanh tinh huyết

Uống thuốc rượu này rồi thì tinh thần khỏe hơn lúc trước trăm phần Người có bệnh uống thì trừ bệnh, người không bệnh uống thường thì mạnh giỏi luôn luôn, cả đời khỏi lo bệnh hoạn.

CƯỜNG CHƯỜNG BỔ HUYẾT TƯỚU

Là một thứ Bí-Truyền-Lương-Phương, chọn rất ròng những thuốc tốt thượng hạng, quí trọng vô cùng, lại có gia thêm Nước-Sắc, hiệp lại mà chế ra thứ rượu thuốc này. Các Y-sĩ bên Trung-quốc, đã thí nghiệm và chứng chắc rằng: Thứ rượu thuốc này là một thứ hay sanh tinh bổ huyết và thêm sức mạnh cho con người

Sắc dục quá độ, nhứt đầu chóng mặt, thân hư di tinh, Dương-Vật-Rất-Cũ, đau lưng mỗi gối, khí huyết hao kém, tứ chi mỗi mệt, đồn bà đường kinh không đúng, bạch đới xích-đái đồn bà sanh đẻ yếu đuối da mặt mét vàng.

Chẳng luận đồn ông đồn bà, các chứng bệnh thuộc về bệnh hư bệnh tổn thấy dều dùng dặng. Uống nó thì nó hay sanh tinh thêm huyết, khỏe khoản tinh thần những người không con nống thường chắc sẽ có con, lại còn hay trừ những vật thực ăn không tiêu, tích trữ trong bao-tử.

Nếu uống rượu thuốc này thì đầu bệnh chỉ nó trừ cùng nổi.

BÁ BỎ-VỆ SANH TỬU

Con người ở đời, phải cho biết cách vệ sanh thì trong mình khỏi mang tật, bệnh ít sanh. Còn như mạng sống của con người là bởi nhờ nơi khí huyết sung túc. Chớ như những người linh thần hoãn hốt, chẳng biết thêm ăn, tứ chi rã liệt, lỗ tai lùng bùng, con mắt mờ mịt, ấy là bởi huyết suy, khí kém, trái tim và trái cật đều hư.

Bổn được phòng hàng da tâm chủ ý, tiếm Phương kia thế nọ hết sức mới chế ra dạng một thứ rượu thuốc Vệ-Sanh này, hề am hư thì bổ am, dương hư thì bổ dương, chẳng luận trẻ già, đờn ông đờn bà, người uao khí hư huyết bạc, thậm thủy kém hao, hề uống rượu thuốc này thì dặng trắng tinh sanh huyết, chẳng những là dặng khí huyết sung túc mà thôi, lại còn tiêu trừ bá bệnh.

Uống rượu thuốc này dặng thường thì dặng sống lâu, người không con uống thường chắc cũng có sanh con, thiệt là một thứ Vệ-sanh chi tánh được đó.

Phải uống cho thường thì mới thấy hiệu nghiệm là dường nào.

HỒ-CỐT-MỘC-QUA-TỬU

Rượu thuốc này chế ra bằng Hồ-cốt và Mộc-qua, bổn được phòng chẳng nài công khó chế luyện kỹ càng, và chọn thứ thuốc thiệt tốt hiệp lại mà làm ra thứ rượu thuốc này, ai có bệnh như sau đây, hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền. Đau trong xương, tứ chi rã liệt, đi bước không vững, da vàng, chơn thũng khí hư huyết trệ, nhứt đầu phong, các thứ thương tích, cốt khí tim la.

Nếu ai có các chứng bệnh kể trên đây thì nên dùng thứ rượu thuốc này mà uống hay là thoa thì hiệu nghiệm dị thường, thiệt là một thứ thuốc hay đệ nhất.

Bất kỳ đờn ông đờn bà, hề uống nó cho thường thì mau tiên hóa vật thực, lại thêm khí lực bội gia, khỏi lo bệnh hoạn về sau mà lại dặng sống lâu thêm nữa.

THÔNG-TRỊ-MAO-KÊ-TỬU

RƯỢU THUỐC BỊM BỊP

Thứ rượu thuốc này, chuyên trị các chứng phong thấp, huột lược thơ can, ấy là một thứ thuốc bí truyền tinh nghiệm đệ nhất.

Các chứng phong thấp, chẳng luận lâu năm hay là mới cũng đều trừ dặng, còn như đau lưng, nhức tay, uối chơn, đau trong xương, hay dực gân, hoặc bị té bị đánh mà sưng mồm, hay là tay chươn bãi hoại. Các chứng ấy hề uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Phải tùy theo chứng bệnh mà dùng, chẳng nên uống cho quá độ.

Mấy thứ rượu thuốc này của bổn Được-Phòng ngấm tại tiệm và mỗi khi ngấm thì có một ông Langsa đến nghiệm chất chẵn, hiệu Trung-Huê Được-Phòng tại Cholon đường Paris số nhà 89, như chư quí khách ai muốn dùng thứ thì xin hãy đến tại tiệm mà mua thuốc rượu này có nhân đệ hiệu Trung-Huê Được-Phòng thì chẳng lầm đồ giả mạo. Còn ai ở xa mà muốn dùng rượu thuốc này thì xin gửi thơ để chỗ ở cho kỹ lưỡng thì bổn Được-Phòng sẽ gửi thuốc đi tức thì, xin quí khách thứ qua sẽ biết.

TRUNG-HUÊ-ĐƯỢC-PHÒNG.
89 Rue de Paris Cholon.

NHÀ IN NGÀNH

TẠI BACLIEU

Kính tổ cùng Chư quí Vị,

Ấn quán An-Hà dựng nên tại tỉnh thành Cánhơ, xấp gần đã gần hai năm. Thậm cảm ơn dày của Lục-châu quân-tử, sáng lòng cổ-cập, ngày nay mới thấy cuộc thanh hành đắc-lộ như vậy. Bổn-Quán chẳng ngớt lo lường, hằng tìm tới thể chí cho Chư quí vị dặng vui lòng tinh cậy, cùng nhau mua bán lâu dài. Đã vậy mà chớ, còn một nỗi lo cho chư vị ở xa tính thành các nơi, nhứt là nhằm đường vận-lai trắc-trở, mỗi khi muốn mua chước vật chi nơi bổn-quán, phải nhọc lòng, cực trí mà đợi chờ, nhiều khi ý không dặng toại mấy là vì in, thì không tận mặt mà dặn dò, còn mua, thì không cháng chừng mà lựa chọn. Ấy vậy bổn quán nghĩ dặng phương này, ắc là lưỡng toàn kỳ mỹ: Là thỉnh thoảng đây, mỗi chốn tỉnh thành, sẽ có một tiệm-ngành. Còn hiện bây giờ đây, trước hết thì Bổn Quán đã dọn tại Baclieu một tiệm rồi, công cuộc sắp đặt vừa an bài: Hiệu là: **Succursale de l'Imprimerie de l'Ouest Bac-lieu**, ở đường phía sau nhà chợ; cây có thấy LÊ-HỮU-NÊN, Quản lý nhà hàng ngành Hậu-Giang Dương Hành, Quản-thủ. Xin thỉnh Chư Quí Vị như khi nào rảnh vui chơn bước đến đó xem chơi. Tiệm bán đủ đồ văn phòng từ bừa, truyện, sách của học trò và lãnh in các món theo kim thời: như danh thiếp, thiệp hôn, thiệp tang, cũng đồ nhỏ nhích thì sẵn có Ấn-công ở đó thì hành trong giây phút.

Cũng có đóng sách, cũng in đồ lớn như bộ, sổ, thơ, truyện, khắc con dấu đủ kiển, công việc làm mau và khéo mà giá tin vừa phải thì thôi. Trong một tháng trở lại đây, tại Sóc-

trăng cũng sẽ có dựng một tiệm như vậy nữa.

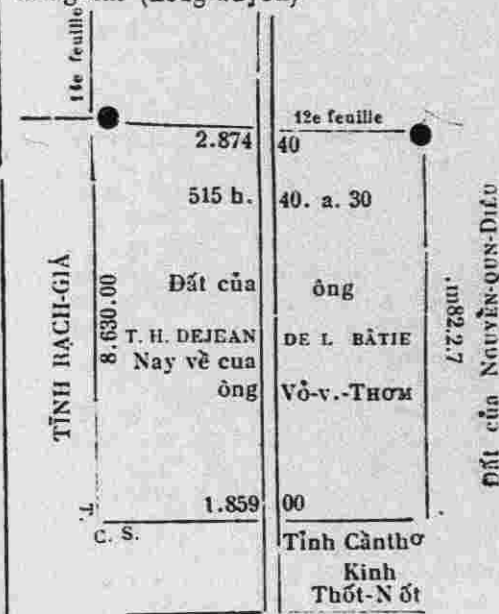
Cúi xin Liệt-vị niệm tình mà giúp bạn đồng-bang cho nên việc, ơn ấy tạc-ghi ngàn thuở.

An-Hà Ấn-quán.
Kính-cáo

BÁN THUẬN MẠI

Giá mua trả một phần chia, một phần mặc

1465 mẫu ruộng, tọa lạc tại làng Thanh-Phủ, nguyên là làng Thanh-hóa trung-nhi (Long-xuyên)

ai có cần hỏi thăm đến chi thì gửi thơ cho ông Võ-văn-Thơ, Colon ở Cánhơ mà thương nghị.

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH-SẠNG

ở ĐƯỜNG BOULEVARD BONNARD, số 106
Ngang Gare xe lửa Saigon-Gòváp chợ-Mới
Saigon

Bán rượu tây, và cho mượn phòng ngủ, sạch sẽ và rộng rãi mát mẻ lắm, quí ông, quí khách có đi Saigon xin dời gót lại tiệm tôi mà ở, lấy làm thông thả lắm.

HUỲNH-HUÊ-KY.

PHARMACIE SI-ANGHAI

Chủ-Nhơn: TRIỆU-CƯƠNG

188, Rue des Marins, 188. — CHOLON

Bồn hiệu trống rỗng, lỵch rỗng vàng và thay con mắt bằng chai theo kiểu thức Langsa, CỎ BÀNG CẤP TỐT NGHIỆP CỦA QUAN LƯƠNG-Y LANGSA BANG THƯỜNG, và có bán nhiều thứ thuốc rất thần hiệu. Chư quý-vị có cần dùng thuốc của tiệm tôi thì hãy viết thư cho tiệm tôi rõ, sẵn lòng gởi CONTRE REMBOURSEMENT tiền gởi về thân chủ phải chịu. TẠI SAIGON NHÀ SỐ 23, ĐƯỜNG PELLERIN CÓ BÁN GIÙM THUỐC CỦA TIỆM TÔI.

Ngũ Lâm Bạch Trục Dược Hoàn

(3) (THUỐC ĐAU LẬU RẤT THẦN HIỆU)

Thẩm tượng những bệnh sang độc lây nhau là do nơi việc phòng sự quá độ; sức không đủ mà gần gợn cuộc phong tình, nhiễm thấp khí nhiệt độ mà sanh bệnh đau lậu, dái gạc, nước dái đục, hoặ: đỏ, hoặc vàng, nóng nẩy, ấy là những chứng đau lậu chắc chắn. Bồn-đường xét kỹ chế ra thứ thuốc này chọn ròng thuốc tốt, tánh hòa bình, không nhiệt, không hàn, bất luận người yếu kẻ mạnh chỉ có bệnh đau lậu, dùng đến liền thấy thần hiệu, bởi bỏ nươn khí, tiêu tắng giống độc. Con trai đàn bệnh này trong lò dái nhứt. Dùng đến thuốc này hay lắm. Bồn bà có huyết bạch cũng trị được cả, uống vào khối sanh ghê, sanh chớ, khỏi mang bệnh huê liêu, lại tuyệt nọc độc khỏi uống thuốc trừ căn. Bồn uệ dùng chừng một hai lần thấy mạnh. Con bệnh nặng thì bốn năm lần liền dứt, không đau đi đau lại nữa. Những khách bầm vui ai dám chắc khỏi đau lậu, nếu rủi ro vương nhảm các chứng nói trên đây mau dùng thuốc này trong một ve mạnh tức thì. Thiết là một phương thuốc sang độc bực nhứt trên đời.

Cách dùng có chỉ rõ trong toa.

Mỗi ve giá là 0\$10. — 12 ve giá là 4\$00

BÍ CHẾ GIẢI ĐỘC DẪN HUƠN

(4) (THUỐC BỎ NHA PHIẾN RẤT HAY)

Có nhiều quý-vị ghiền nba phiến, có tri muốn kiếm thuốc thiết hay mà uống dặng bỏ phứt đi cho rồi. Bởi vậy bồn hiệu chẳng dám tiếc công mà gia tâm chế phương thuốc «Bí Chế Giải Độc Dẫn Huơn» này, tánh chất hòa huơn, không nóng không lạnh, bỏ bởi khí huyết, mạnh khoẻ tinh thần, ăn được ngủ được, thiết là thần hiệu như thần. Uống thuốc này thì hết ghiền liền mà lại ăn ngon, ngủ yên giấc, không di tinh, không hạ lợi, tới buổi không nhớ chừng, không đau mình đau mảy chi hết. Thuốc này đã thí nghiệm nhiều người tại làng Hoà-Bình (Bách-lieu) cứ được nhiên người ghiền rồi. Thiết là một phương thuốc bỏ nba phiến này hay hơn các nơi khác mà giá lại rẻ hơn.

Cách dùng: Như mỗi lần hút một chi thì mỗi cử uống bốn huơn, uống như vậy dặng ba ngày rồi sau giảm lần lần xuống. Trong 10 ngày thì bỏ dứt bệnh nba phiến chẳng sai.

Như ai có bệnh tức lợ đau hông, ỉa rút, uống một huơn thì hết.

Tuyệt giá:

Mỗi ve lớn 1\$20. — Mỗi ve nhỏ 0\$60

HÓA ĐÀM NINH PHỄ CHỈ KHÁI TÁN

(Thuốc ho và sổ phễ tán đàm)

Vả bình ho là bệnh hay biến ra nhiều chứng nguy hiểm không kể xiết. Nếu thuốc không hay thì khó trị. Tiệm tôi có chế phương thuốc này để trị bệnh siễn, bình ho chẳng luận lâu mau, hoặc phong hàn tà khí sanh ra ho, dùng đến liền thấy công hiệu. Thuốc chế không nóng, dơn bà có thai, người lớn con nít chi đều dùng được cả. Thiết là một phương thuốc trị bình ho hạng nhứt trên đời.

Mỗi một gói giá 0\$10

Bán tại: Quán-Tín-Ký đại dược phòng
60, Rue de Canton. — Chợ-lớn

MỸ KỸ

TIỆM HOA CHƠI ĐUNG VÀ KHÁC CON DẤU

ở đường Turc, số 16

Ngang nhà MOTTET, Saigon

Kính cáo cùng quý khách đáng hay, tại tiệm tôi có là n má đá bằng đá cẩm thạch, đá xanh Ton-kin có đủ các thứ kiến.

Có khác còn dấu bằng đồng, mủ thun bằng cây, chạm bản đồng cũng hơn điều thảo mộc theo là nhân hiệu, vân vân.

Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch.

Có thợ hoa chơi dung nhảm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô hổ, nước nhuộm mực Tàu, viết chì than, họa biển liền và tranh, họa sơn thủy.

Articles de Tonkin et Chaussures en tous genres.

Trương-Ngọc-Giàu cần khải

Berou, Rhom

Rugos Rum)

HIỆU

“STELLA”

Hãng “UNION FONCIÈRE FRANCO-ANNAMITE” mới lập tại Cảnh-thơ, dùng tinh ròng nước mía trong hạt mà đặt ra rượu này.

Nước trong chẳng kém các thứ Rhom thiên hạ dục xưa nay, còn bề ngon, ngọt, nên thuốc thì hằng thật chẳng thứ nào bằng. Mỗi thơn càng diệu-dàng vì là nhớ hơi mía; khí vị của rượu ấy nói chẳng cùng, có nếm rồi mới rõ.

Xin chur quý khách hãy mua mà dùng, thử dặng mừng cho bốn-quốc ngày nay dặng 1 một nhà ky-nghệ, khéo lấy đồ thổ-sáng mà làm nên việc.

Nhà hàng H. G. D. H. Les Galeries de l'Ouest Cantho, và nhà G. O. ngành tại Sốt-tráng, và Bách-lieu đều có trữ. Giá thiết rẻ lắm.

ve 1 litre 1\$50

1 góc ba litre 0.50

Chư quý vị muốn mua xin gởi mua nơi các tiệm kể tên trên đó hay là gởi cho Monsieur Albert Nivies Trạng-sư tại Cantho.

PIERRE PHAN-VAN-VAN

DIT VANG

Geometre Civil

Longxuyen — Chaudoc — Sadec

ARPENTAGE

Délimitation et Bornage

EXPERTISES

Ông Phan-van-Vang

(Pierre)

KINH LÝ NGOẠI NGHẠCH

LONGXUYEN — CHAUDOC — SADEC

ành đạt điển thờ,

Phân giải hàng,

Tương phân thổ sàng,

Công chuyên làm kỹ

cang và tín giá nhẹ

Diễn chủ có cần dùng

xin viết thư thương nghị.

Cáo Thị

Có người muốn bán một cái máy đèn dầu xăn (un appareil d'éclairage à gaz d'essence): bình dầu để trên cao, có ống chạy xuống rải ra, tra được mười lăm ngọn đèn. Bền nấy sáng lắm, có đủ đồ phụ tùng sẽ bán luôn theo cuộc. Người ta bán là vì mới đem đèn điện khi vô nhà, nên đèn dầu xăn (essence) dư dùng.

Bán thiết rẻ, xin viết thư cho Bồn-quán AN-HẠ-NHẬT-BÁO mà tương ứng

LOI RAO

Tại nhà in Hậu-Giang Cantho có bán hộp để đựng đồ cho học trò dùng tên là PLUMIER; trong hộp ấy có:

1 cây viết chì đen, thứ tốt

1 cây viết chì đầu xanh, đầu đỏ

1 cây viết mực có phạm ngòi viết

Giá mỗi hộp là 0\$10

Tiền gởi phụ thêm. 0\$10

Cũng có bán các món khác nữa, giá rẻ lắm, xin viết thư thương nghị.

Lời rao

Tại nhà in Hậu-Giang, đường Boulevard Saintenoy—Cantho, có bán sách «LỜI DẠY CÁC HƯƠNG-CHỨC MÀ CÓ QUYỀN THI HÀNH NHỮNG ĐIỀU LỆ TRONG LỜI NGHỊ ĐỊNH CỦA QUAN TOÀN-QUYỀN KHÂM MẠNG, ĐỀ NGÀY 24 NOVEMBRE 1917. Sách này có chữ Langsa và chữ Quốc-ngữ: bên chữ Langsa thì của quan Chánh tòa HABERT Cantho làm ra; còn bên Quốc-ngữ thì của M. Pham-thái-Hòa, thông ngôn hữu thệ tại Tòa án Cantho giải nghĩa và dịch một cách rành rẽ dễ hiểu lắm.

Sách này thiết hữu ích cho Hương-Chức và các chủ điền lắm.

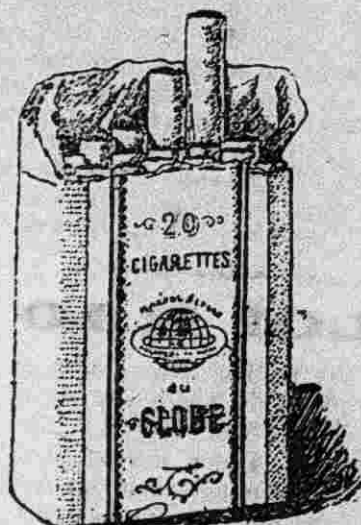
Bán mỗi cuốn là..... 0.50

Tiền gởi..... 0 10

Mua từ 30 cuốn tới 50 thì cho huê hồng 20%.; mua 100 cuốn thì huê hồng 25%.

Thuốc điều hiệu Globe

(TRÁI ĐẤT)

Có gói 10 điều

Có gói 20 điều.

Hút đã ngon, để bình an út
không mồi, không mồi.

Tại Hãng DENIS FRÈRES

Cantho.— Imde l'Ouest.

Thuốc điều hiệu Canon

(SÚNG ĐẠI BÁT)

BAO XANH

Hút đã ngon mà giá lại rẻ hơn, mua bát thử thì mới tin.

Tại Hãng DENIS-FRÈRES trừ bán.

Phổ cáo Đồng bang

Kể từ buổi An-Hà an-quân,
Tại Cánh-thơ, tạo sang đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Mần-cần mua giúp, ngày nay thanh-bành,
Thanh-nhân dạng cửa hàng rộng mở
Mấy sấm thêm, thấy thợ tin rông,
Lãnh in chỉ thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng,
thiệp-tào.

Toa, số, bộ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chắc nhượng của người
Nói chỉ sách đồng thì thôi!
Lưng da, lưng bô, để dới ít hư.
Sách in sáng, in từ, Kim Tủy,
Tự điển cùng Sổ kỹ Đại tam.
Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,
Cách thi bành án, thiết làm rất hay.
Thước, viết nghiên sáng dầy đủ bầy.
Thiếu chỉ dàu giấy láng, mực ngời;
Chuồn trao, nào Phải những lời.
Sang chơi 4 chuyển xin mời các ông
Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,
Bồn quán nào dám phụ ý tôi.

Ấn-Hà An-quân và Saintenoy Cánh-thơ,
Đến kinh.

TRẦN ĐẠC-NHĨA